

ISSN:
3060-5245

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

Iyun № 6, 2026

Агробизнес, наука и
технология

AGROBIZNES FAN VA TEXNOLOGIYALAR

Agribusiness, science and
technology

№ 083688

Toshkent-2026

Platform &
workflow by
OJS / PKP

BOSH MUHARRIR

Oblomurov Narzullo Naimovich – i.f.d. (DSc), professor.

Bosh muharrir o'rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Farmonov To'lg'in Xayitmurodovich – i.f.d. (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

Tahrir hay'atining xalqaro a'zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – i.f.d. professor (Qozog'iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – i.f.d. professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – i.f.d. professor (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo'jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenene – professor, (Vitautas Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – i.f.d. dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay'ati:**08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:**

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – i.f.d. (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – i.f.d. (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – i.f.d. (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – i.f.d. (DSc), professor;

Askarov Nazimjon Niyozovich – i.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – i.f.d. (DSc), professor;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – i.f.n. professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – i.f.n. dotsent;

Achilov Mashrab Ulug'bekovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – i.f.n. dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Yangiboyev Dilshod G'ulomovich – i.f.f.d. (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – i.f.n. dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o'g'li – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – q.x.f.d. (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – q.x.f.d. (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – q.x.f.d. (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – v.f.d. (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – q.x.f.d. (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o'g'li – q.x.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – b.f.n., katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma'ruf Maxmudovich – q.x.f.n. professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – q.x.f.f.d. (PhD);

Akramov Umidilla Ikramdjanovich – q.x.f.n. dotsent;

Elboboyev Abdug'ani Shuxrat o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Muxammadov Yo'ldoshbek Akmal o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar
universiteti

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

Jurnalning ilmiyligi:

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 30.11.2024-yildagi
№364/5-sonli qarori bilan
08.00.00-Iqtisodiyot fanlari
bo'yicha, 08.05.2025-yildagi
№370/5-sonli qarori bilan
06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari
bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy
ilmiy natijalarini chop etish
tavsiya etilgan milliy ilmiy
nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

Elektron nashr, 907 sahifa.

E'lon qilishga 2026-yil 30-iyunda
ruxsat etildi.

“AGROBIZNES, FAN VA TEKNOLOGIYALAR” ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNALI

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati.

06.00.00 – QISHLOQ XO‘JALIGI FANLARI

- 06.01.01 – Umumiy dehqonchilik. Paxtachilik
- 06.01.02 – Melioratsiya va sug‘orma dehqonchilik
- 06.01.03 – Agrotuproqshunoslik va agrofizika
- 06.01.05 – Seleksiya va urug‘chilik
- 06.01.06 – Sabzavotchilik
- 06.01.07 – Mevachilik va uzumchilik
- 06.01.08 – O‘simlikshunoslik
- 06.01.09 – O‘simliklarni himoya qilish
- 06.01.11 – Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash
- 06.02.02 – Qishloq xo‘jaligi hayvonlarini oziqlantirish va ozuqa tayyorlash texnologiyasi
- 06.02.03 – Xususiy zootexniya. Chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasi
- 06.03.01 – O‘rmon ekinlari. Seleksiya, urug‘chilik va shaharlarni ko‘kalamzorlashtirish. O‘rmonlar agromelioratsiyasi va himoya o‘rmonlarini barpo etish, Dorivor o‘simliklar introduksiyasi, yetishtirish texnologiyasi va agrofarmekologiyasi.

MUNDARIJA

IQTISODIYOT FANLARI

BAKAYEV ZIYOVUDDINXON TOSHBOLTA O'G'LI

Turizm va mehmondo'stlik sohasining iqtisodiy mohiyati va ahamiyati.....16

ИБРАГИМОВА МАДИНА ИСМОИЛОВНА

Инвестиции в человеческий капитал как фактор экономического роста.....25

MAXMUDOV JASURBEK ERGASHEVICH

Investitsion salohiyatni oshirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o'rni.....35

MUROTOSIMOV SHOXRUX ABDISALIMOVICH

Korporativ ijtimoiy boshqaruv tizimini rivojlantirishda ESG tamoyillari va raqamli texnologiyalarning roli.....43

ESHMIRZAYEV SODIKJON ERKONBOY O'G'LI

Sanoat korxonalarida quyosh energetikasi loyihalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish.....53

IBROXIMOVA NAFOSAT ABDUSATTOR QIZI

Raqamli iqtisodiyotda mehnat unumdorligini oshirishning innovatsion mexanizmlari.....60

QODIROVA MOHINUR BAHODIR QIZI

Mintaqaviy iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirishning zamonaviy mexanizmlarini takomillashtirish.....69

XAYDAROVA E'ZOZA SHUKURULLAYEVNA

Korxonalarda innovatsion salohiyatni boshqarishning rivojlanish tendensiyalari.....78

MAMANOV MUKHAMMADAMIN

Comparative analysis of management strategies for tourism enterprises in developed and developing countries.....84

TOXIROVA NIGORA ZOKIRJON QIZI

Mintaqaviy korxonalar faoliyati samaradorligining tashkiliy va funksional diagnostik rivojlanish tendensiyalari.....96

ODILOVA DILNOZAXON BARNAYEVNA

Sanoat korxonalari raqobatbardoshligini oshirishning usullari.....103

TOSHOV MIRZABEK HAKIMOVICH

Buxoro viloyatida sanoat va turizm integratsiyasi: iqtisodiy samaradorlik tahlili.....107

ABDULLAEV MUZAFFAR ABDUJABBAROVICH

Evaluation of the results of innovation activities, decision-making and its formation.....112

RAHMONOVA TILLOOY MALIK QIZI

Hududlararo sanoat diversifikatsiyasi asosida mintaqaviy rivojlanishni baholashning iqtisodiy-matematik modellari.....119

IBRAGIMOV AZIZ TURAYEVICH

Buxoro viloyatida erkin iqtisodiy zonalar faoliyati va asosiy ko'rsatkichlari.....125

NIGMATJONOV SARDOR ABDUMANNONOVICH

Hayot faoliyati xavfsizligi fanining fanlararo bog'liqligi: nazariy asoslar va amaliy yondashuv.....138

ИЛХОМЖОНОВА ФОТИМА МУХИДДИНОВНА

Методические основы оценки инвестиционного потенциала регионов....145

RO'ZMETOV NOSIRJON XAMIDJON O'G'LI

O'zbekistonda xorijiy investitsiyalarni jalb qilish samaradorligini oshirishning institutsional mexanizmlari va istiqbollari.....155

RAHMONQULOVA KOMILA MUHAMMADI QIZI

Surxondaryo viloyatida iqtisodiy o'sish omillarining ekonometrik tahlili.....164

ABDUNAZAROV SAIDAXMAT ABDUMALIKOVICH, SHAMSIYEVA DILSHODA ASQARALI QIZI

Korxonalarning raqobatbardoshligini oshirishda innovatsion boshqaruvning roli.....173

OBILOV MIRKOMIL RASHIDOVICH

Investitsiya resurslarini optimal yo'naltirishda moliyaviy savodxonlikning roli.....178

MAMATKULOVA XURSHIDA NASRULLAYEVNA

Xitoy tajribasi asosida O'zbekistonda kichik biznes subyektlari raqobatbardoshligini oshirish yo'llari.....185

OBIDOVA FERUZA YAHYOYEVNA

Korxonalarda yashil menejment tizimini joriy etish samaradorligi.....191

BAZAROVA FAYYOZA TUXTAMURODOVNA

Korxonalar marketing boshqaruvida elektron tijorat va Omni-kanal strategiyalarini qo'llashning asosiy jihatlari.....198

KUZIYEVA GULNOZA RASHIDOVNA, DILRABO SAYDALIYEVA BAKHRIDDIN KIZI

O'zbekiston Respublikasida oliy ta'lim tizimini xalqaro standartlar asosida rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati.....204

DONIYEV SHAHOB O'TKIR O'G'LI, HALIMOV JAVLONBEK SHAHRIYOROVICH

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar va inflyatsiya o'rtasidagi iqtisodiy bog'lanish.....210

OXUNOVA OYGUL USMONJON QIZI

Genderlik tengligi va barqaror mehnat bozorini rivojlantirish: OECD va Markaziy Osiyo mamlakatlarining qiyosiy tahlili.....215

ISLOMOV JAVOHIR ISKANDAR O'G'LI

O'zbekiston tijorat banklarida islomiy moliya darchalari faoliyatining buxgalteriya hisobini yuritish va dasturiy ta'minot integratsiyasi istiqbollari.....221

МУХАММАДИЕВ НАУФАЛБЕК АЗИЗБЕК УГЛИ

Влияние электронной коммерции на рост валового внутреннего продукта нашей страны.....230

TAIROVA ZARNIGOR MAMMAT QIZI

Zamonaviy ishlab chiqarish korxonalarining resurs salohiyatini boshqarish usullari.....238

BAZAROVA FAYYOZA TUXTAMURODOVNA

To'qimachilik tovarlari raqobatbardoshligini oshirishda iste'molchilar xulq-atvorining ta'siri.....248

ЮЛДАШОВА ГАВХАР ХУСНИТДИНОВНА

Приоритетное значение инновационных подходов и стратегического развития в системе корпоративного управления.....257

ABDUSALOMOVA FARIDA OLIMJON QIZI

Raqamli transformatsiyaning xizmat ko'rsatish sohasida bandlik va daromadlarga ta'siri.....262

XASANOVA RAYXON BOZOROVNA

Sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalar yordamida banklarda innovatsion faoliyatni rivojlantirish yo'llari.....271

OBIDOVA FERUZA YAHYOYEVNA

Korxonalarda innovatsion madaniyatni shakllantirish mexanizmlari.....279

SULEYMANOV FARRUX RAXIMJON O'G'LI

Markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan infratuzilma aktivlarini boshqarish modellari.....284

TURDIMURATOV MAQSUD MUZAFFAROVICH

Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish sharoitida qurilish sohasida zamonaviy boshqaruv tizimlarini iqtisodiy ahamiyati.....290

TURUMOVA DILDORA ABDUMANNONOVNA

Tijorat banklarida daromad va xarajatlar hisobining zamonaviy holati va rivojlantirish istiqbollari.....297

SHODMONQULOV KAMOLIDDIN MURODILLAYEVICH

Kichik sanoat zonalarini rivojlantirish orqali hududiy muammolarni bartaraf etish yo'llari.....304

MO'MINOVA KANIZAXON YO'LDASHALI QIZI

Kichik korxonalarda eksport salohiyatini oshirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash.....311

MAXTIMOVA ZARAFSHON OLLOYOROVNA

Tadbirkorlik subyektlari faoliyatida yashil moliyalashtirishga ta'sir etuvchi omillarni optimallashtirish istiqbollari.....322

TAIROVA ZARNIGOR MAMMAT QIZI

O'zbekiston ishlab chiqarish korxonalarining resurs salohiyatidan samarali foydalanish samaradorligini oshirish yo'llari.....333

ASLANOVA DILNOZA FATILLOYEVNA

Qishloq xo'jaligi va turizm integratsiyasi: agroturizmning mintaqaviy iqtisodiyotga ta'siri.....340

SAFAROV BEKZOD ISTAMOVICH

Oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-texnik mahsulotlarning mohiyati, turlari va o'ziga xos xususiyatlari.....348

LAZIZ ABDUGHAFFOROVICH URINOV

Main directions of banking services development in Uzbekistan and their impact on efficiency of banking activity.....356

MIRZAYEVA RO'ZIGUL AZAMAT QIZI, ESHQULOVA NASIBA NORMO'MINOVNA

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportini raqamli transformatsiya va barqaror rivojlanish asosida takomillashtirish.....363

SULEYMANOV FARRUX RAXIMJON O'G'LI

Madaniy meros obyektlari va tarixiy binolarni aktivlar menejmenti asosida muhofaza qilish va saqlash metodikasi.....370

SRAJIDINOVA NODIRA SHAVKATOVNA

Sanoat tarmoqlarini ixtisoslashuv va diversifikatsiya asosida rivojlantirishning iqtisodiy samaradorligi.....378

АКАБИРХОДЖАЕВА ДИЛФУЗА РУСТАМОВНА

Оптимизация запасов энергетических ресурсов агропредприятия на основе экономико-математического моделирования в Mathcad.....384

ALIMOVA SHAMSIYA ABIDOVNA

Ta'lim xizmatlari eksporti milliy iqtisodiyotni rivojlantirish omili sifatida.....391

UROZOVA SHAXLO, HAZRATQULOV SHAHBOZ

Raqamli iqtisodiyot sharoitida O'zbekistonda investitsiyalarni rivojlantirish yo'llari.....399

ХОДЖАЕВА ДИЛБАР

Сельский туризм как инструмент сокращения бедности сельского населения: опыт и перспективы Бухарской области.....406

KARIMOV SHAHBOZXO'JA XAMDAMJON O'G'LI

Turizmni barqaror rivojlantirishda hududiy boshqaruv omillarining ahamiyati.....422

МУХАММАДИЕВА НОДИРА АХМАДОВНА

Территориальный маркетинг в туризме: зарубежный опыт формирования и реализации концепции.....428

SIROJEV NURBEK G'ULOMIDDIN O'G'LI

Raqamli iqtisodiyot sharoitida risklarni boshqarish tizimlarini rivojlantirishning xorij tajribalari.....440

ELBOYEVA SHAXZODA OLIMOVNA

Ipakchilik klasterlari uchun integratsiyalashgan investitsion boshqaruv modeli.....446

URAZMATOV JONIBEK MUSURMANOVICH

Elektron hisob-faktura va real vaqt rejimidagi nazorat mexanizmlarining iqtisodiy tahlili.....459

RAHIMOVA DURDONA RAVSHANOVA

Mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda raqamli transformatsiya jarayonlarini takomillashtirish yo'nalishlari.....465

XODJAYEVA MUHAYYO ULMASOVNA

Xalqaro audit standartlarini o'rganishda auditning shakllanishi va turlari.....475

FARMONOV OTABEK HAYITMURODOVICH

O'zbekiston Respublikasi Jahon savdo tashkilotiga a'zolicining qishloq xo'jaligiga ta'siri.....484

UBAYDULLAYEV G'AYRAT ZUVAYTOVICH, G'ANIYEV SARDOR TOSHMURODOVICH

Raqamli transformatsiyaning boshqaruv samaradorligiga ta'sirini empirik tahlil qilish.....491

МАКСУМХАНОВА АЗИЗАХОН МУКАДИРОВА, САЙДАЛИМОВА ДИЁРАХОН БАХОДИРОВА, ТУХЛИЕВ НУРИСЛОМ УЧКУН УГЛИ

Развитие деятельности сферы услуг с использованием цифровых технологий.....498

MAHMUDOV Fayzulla MURODULLAYEVICH

Qashqadaryo viloyatida ijtimoiy soha rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlarining ahamiyati.....506

BEGBUTAEV HASAN ARALOVICH

Barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning institutsional omillari.....512

UBAYDULLAYEV G'AYRAT ZUVAYTOVICH, SHODMANOV TOSHEMIR RO'ZIYEVICH

Raqamli transformatsiya va boshqaruv samaradorligini kompleks baholash....520

BEGBUTAEV HASAN ARALOVICH

Yashil iqtisodiyot va ekologik investitsiyalarning samaradorligi.....526

YULDASHEVA GULMIRA AZATOVNA

Hududiy sharoitlar asosida qishloq xo'jaligi tarmoqlarida diversifikatsiya jarayonining shakllanishi.....533

G'OFUROVA LOLA RUYIDDINOVNA

Elektron tijoratning tadbirkorlik rivojlanishidagi o'rni va istiqbollari.....542

MIRZATAEV SALAMAT MURATBAEVICH

Improvement of the scientific basis of the application of smart technologies in reducing ecological risks in the agricultural sector.....550

XAYDAROV JAHONGIR BAXTIYAROVICH

Parrandachilikning rivojlanish bosqichlari hamda unga mos holda shakllangan xizmatlar turlari.....558

ТАДЖИЕВА САЙЕРА УРАЛОВНА, БОЛТАЕВ ЖАСУРБЕК ГУЛЯМОВИЧ

Территориальный маркетинг, экономическая специализация и конкурентоспособность как факторы развития Бухарской области.....565

QULMATOVA SAYYORA SAFAROVNA

O'zbekiston uy xo'jaliklarida oziq-ovqat mahsulotlariga talabning ekonometrik tahlili va LA-AIDS modeli asosida prognozlash.....577

ISAXODJAEVA ZULFIYA SHUXRATULLAEVNA

O'zbekistonda agrar va elektron tijorat sohalarida masofaviy raqamli texnologiyalarini tashkiliy-huquqiy asoslari.....585

SAITMURATOV SAIMURAT MASHARIP O'G'LI

Budjet tashkilotlarida ichki auditni xavfga asoslangan metodologiya asosida takomillashtirish.....598

FAXRIDDINOV ABDULHAKIM ZIYAUDDINOVICH

Oziq-ovqat xavfsizligini taminlashda sabzavot ekinlari urug'chiligining ahamiyati.....607

XADJIBEKOVA AZIZA AKBAROVNA

Ichki va tashqi turizmni rivojlantirishning nazariy asoslari hamda ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....615

KIDIRNIYAZOV AJINIYAZ SHERNIYAZOVICH

Innovative mechanisms of service delivery in construction projects based on artificial intelligence.....621

QURBONOVA XURSHIDA IDIYEVNA, SAXATOVA SHAHZODA

Yashil iqtisodiyot sharoitida sanoat korxonalarining ekologik innovatsion faoliyatini takomillashtirish.....629

XAYDAROV JAHONGIR BAXTIYAROVICH

Toshkent viloyatida parrandachilikda xizmatlar bozorini rivojlantirish.....643

KAMALKARIEVA NILUFAR XALIKBEKOVNA

Tijorat banklarida kadrlar salohiyatini boshqarish samaradorligini baholashning istiqbolli ko'rsatkichlari.....649

ABDUNAZAROV JASURBEK ABDURAXMONOVICH

Moddiy zaxiralar hisobi ma'lumotlaridan foydalangan holda xarajatlarni tahlil qilish.....657

MIRZAEV AKMAL ARZIEVICH

Paxtachilikda suv tejovchi texnologiyalar samaradorligini baholashning institutsional-iqtisodiy yondashuvi.....665

ABDULLAEVA GO'ZAL ALTINBEKOVNA

Stress-testlash va stressuz integral indeksi asosida banklar iqtisodiy xavfsizligini baholash va prognozlash.....670

AZIMOV ISLOM XOLMURODOVICH

Xizmatlar infratuzilmasining iqtisodiy mazmuni, tarkibiy tuzilishi va rivojlanish xususiyatlari.....681

SAUXANOV JANIBEK KAZIEVICH, MIRZANOV ZAKIR MARATOVICH

Modeling forecast indicators of cotton growing and processing clusters.....688

MO'YDINOVA GULNOZAXON QAHRAMON QIZI, XABIBULLAYEV MUHAMMADSODIQ XUSNIDDIN O'G'LI

Xizmat ko'rsatish korxonalarini barqaror rivojlantirishda boshqaruv mexanizmlarining ahamiyati.....696

UBAYTOVA MOHITOBON JO'RA QIZI

Kichik va o'rta tadbirkorlik subyektlarida soliq majburiyatlari hisobi va tahlilini raqamli transformatsiyalash metodologiyasi.....702

ISAXODJAEVA ZULFIYA SHUXRATULLAEVNA

Agrobiznes va elektron tijorat sohalarida o'qitishning integrallashgan raqamli tizimining baholash usullarini joriy etish yo'llari.....708

MURTOLIBOVA MADINA MIRJAMSHID QIZI

Mehmonxona tizimida barqaror rivojlantirish va boshqaruv mexanizmini bozor tamoyillariga moslash yo'llari.....720

SAITMURATOV SAIMURAT MASHARIP O'G'LI

Budjet tashkilotlarida ichki auditning dalil bazasi va tahliliy protseduralar metodikasini takomillashtirish.....726

XOLIQOV ABBOS RASULJONOVICH

O'zbekistonda qattiq maishiy chiqindilarni termik yoqish orqali muqobil energiya olish istiqbollari.....734

MAXAMATOVA MALIKA ABDURASHID QIZI

Hududlar iqtisodiyoti raqobatbardoshligini oshirishda innovatsion ekotizimlarni rivojlantirish mexanizmlari.....734

BAXRIYEV MUXRITDIN ZAFAR O'G'LI

Energiya resurslari narxidagi mintaqaviy tafovutlarning O'zbekiston issiqxona xo'jaliklari iqtisodiy barqarorligiga ta'siri.....744

XOLIQOV ABBOS RASULJONOVICH

O'zbekistonda qattiq maishiy chiqindilarni termik yoqish orqali muqobil energiya olish istiqbollari.....753

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

NAZAROV XUDAYBERDI KUYDIMURATOVICH, FARMANOV TO'LQIN XAYITMURODOVICH, AZIZOV KOBULJAN KAXRAMANOVICH

Makkajo'xorining yangi tezpishar, hosildor navlari va birlamchi urug'chiligining iqtisodiy samaradorligi.....759

SARSENBAYEV AMANIYAZ AMINBAYEVICH, TO'XTAYEV BOBOQUL YORKULOVICH, BERDIBAYEVA DILFUZA BAZARBAYEVNA

Humulus Lupulus L. o'simligining ildizini anatomik tuzilishining birinchi va ikkinchi vegetatsiya davrlarida turli ekologik sharoitlarda o'zgarishi.....772

SHOKIROV ALISHER JO'RABOYEVICH, TO'RAMATOV RUSTAM G'OPUROVICH, ABDURAXIMOV MUZAFFAR ABDUG'OFUROVICH

Turli ekish sxemalarini takroriy ekinda yetishtirilgan qovoq navlari hosildorligiga ta'siri.....777

BOBOQULOV MURODALI SHAVKAT O'G'LI, ABDULLAYEV ANVAR KADIRULLAYEVICH, ALIYEV ZAFAR ZOKIROVICH, SAIMNAZAROV YO'LDOSH BEKMIRZAYEVICH, KHALILOV ILKHOM MAMATKULOVICH, XOJAMKULOVA YULDUZOY JAXONKULOVNA, ORIFJONOVA UMIDAXON A'ZAMJON QIZI

Sholi yetishtirishda foydalaniladigan suv manbalarining nitrat, ammoniy, fosfat va kaliy miqdori bo'yicha tavsifi.....782

MIRZASOLIYEV MIRZAOSIMJON MIRZASOYPOVICH

Piyoz nav-namunalari ko'chatlarining doimiy joyga ekish oldidan sifat ko'rsatkichlarini baholash.....791

XONQULOV XUSNIDDIN XOLIQULOVICH, SAYFIDINOV XAYITMUROD ZIYEDULLAYEVICH, RASULOV ASILBEK SHAVKATJON O'G'LI

Kartoshka minutuganaklari vazni va ekish sxemalarining o'simlik mahsuldorlik ko'rsatkichlariga ta'siri.....796

ALLANAZAROVA GULZORA ABDULXAKIMOVNA, BOBOMURODOV MURODJON XOJIMURATOVICH

Surxondaryo viloyatida ipak qurti urug'ini jonlantirishga qo'yish muddatlarini aniqlash.....801

TO'LQINOV AZIZBEK ALIJON O'G'LI, XAKIMOVA SEVARA

Sug'oriladigan yerlar tuproq unumdorligini oshirishda kompleks meliorativ tadbirlarning ahamiyati.....807

ORIPOV OTABEK ORIPOVICH, KARIMOV SHERALI ALLABERDIYEVICH, ALLANAZAROVA GULZORA ABDULXAKIMOVNA, BOBOMURODOV MURODJON XOJIMURATOVICH

Genetik boshqaruv asosida tut ipak qurti duragaylarining reproduktiv ko'rsatkichlarini baholash.....815

KARIMOV SHERALI ALLABERDIYEVICH, BOBOMURATOVA MAHLIYO MUHIDDIN QIZI

Simmental va Qora-ola zotli sigirlarning sut mahsuldorligi va ayrim biologik xususiyatlari.....821

AKBARALIYEV ISLOMBEK RAXIMBERDIYEVICH, ISMATOVA LOBAR NO'MON QIZI

Grek yong'og'i mevasi mag'zi tarkibidagi yog'lilik va qandlilik darajasiga mineral o'g'itlarni ta'siri.....825

MIRZASOLIYEV MIRZAOSIMJON MIRZASOYPOVICH

Piyoz ko'chatlarining yoshi va ekish muddatlarining hosildorlikka ta'siri.....829

DAVRONOV BAXTIYOR XASANOVICH, BOZOROV MA'RUFALI NOZIMBEK O'G'LI, JUMMANAZAROVA MARJONA QULSOAT QIZI

Histori sovliqlarining sutdorligi ularning yoshiga va oziqlanishiga bog'liqligini tahlil qilish.....833

DAVRONOV BAXTIYOR XASANOVICH, OLTIBOYEVA MOHINUR ELAMON QIZI

Angor zotli echkilar hamda mahalliy echkilarning chatishtirma avlodlarini davrlar kesimida oziqlantirish, ozuqa sarfi va mahsuldorlik ko'rsatkichlarini o'rganish.....839

ХАСАНОВА ОДИНАХОН АЛИЖАНОВНА

Маҳаллий оқим сувлари билан бодом, хандон пистани томчилатиб суғоришнинг самарадорлиги.....845

MUSIRMANOV DILSHOD ESIRGAPOVICH, GAYIMOVA NILUFAR OYBEK QIZI

Kuzgi yumshoq bug'doyning yuqori hosildor va zang kasalliklariga chidamli boshlang'ich manbalarini yaratish.....850

TOSHPO'LATOV BAHODIR JO'RANIYOZOVICH, ABDURAIMOVA HUSNORA ABDUQAYUM QIZI

Qoramollarni go'sht mahsuldorligini shakllanishida ayrim fenotipik omillar ta'siri.....855

JO'RAYEVA DILDORA RUSTAMOVNA, ABDUGAFFOROV NURIDDIN TURSUNBOY O'G'LI

Asalarilarning kunlik uchish faoliyati va unga ta'sir etuvchi ekologik omillar.....859

TOSHQULOV SALIMJON MAMATNAZAROVICH, DANABOYEV ABDIMUROD BERDIYEVICH

Ingichka tolali g'o'za hosildorligiga mineral o'g'itlarni maqbul me'yor va nisbatlarda qo'llashning ta'siri.....864

RASULOV FAXRIDDIN FAXMUDDINOVICH

Takroriy muddatda shirin qalampir yetishtirishda o'simligi bo'yiga o'sishni boshqaruvchi preparatlarning ta'siri.....869

**ORTIQOV ABDUALIM MUXIDDINOVICH, USMATULLAYEV OYBEKJON
JURABOY O'G'LI**

Gidropon issiqxona sharoitida substratsiz muhitda in vitro va mikro tuganaklardan yetishtirilgan kartoshka nihollarining tuganak hosil qilish ko'rsatgichi.....873

**UMIROVA UMIDA KUSHAK QIZI, QODIROVA DILRABO
ABDUKARIMOVNA**

Sirdaryo viloyati o'tloqi-bo'z tuproqlarining granulometrik tarkibi.....879

**YODGOROV NORMUMIN G'ULOMOVICH, AMIRQULOVA NIGORA
BAXRIDDINOVNA**

Ekish muddatlari va sug'orish tartiblarini indigoferaning ko'chat qalinligi, o'simlik bo'yi, yon shoxlar soni, barg va poyasini ko'k hamda quruq massasiga ta'siri.....884

RASULOV FAXRIDDIN FAXMUDDINOVICH

Shirin qalampirni takroriy muddatda yetishtirishda o'simligining morfologik belgilariga o'sishni boshqaruvchi preparatlarning ta'siri.....889

**SHODMONOVA GULNOZA ERKINOVNA, O'ROZOV BAHRIDDIN
OMONOVICH**

G'o'zaning yaratilgan tizmalarini ko'saklar soni, ko'sak vazni va mahsuldorlik belgilarining shakllanishi.....893

SAFAROVA XILOLA XOLMATOVNA

Takroriy mosh navlarini egatlab va egat oralatib sug'orish tartiblarining tuproqdagi suv zaxirasi va umumiy suv iste'moliga ta'siri.....897

**ABDULLAYEV ZOKIR IKROMJONOVICH, TURSUNPO'LATOV
ABDULVAXOB SHUXRATJON O'G'LI**

Olma mevasini saqlashda qadoqlash usullarini meva sifatiga ta'siri.....902

UO'K: 633.8:631.5

EKISH MUDDATLARI VA SUG'ORISH TARTIBLARINI INDIGOFERANING KO'CHAT QALINLIGI, O'SIMLIK BO'YI, YON SHOXLAR SONI, BARG VA POYASINI KO'K HAMDA QURUQ MASSASIGA TA'SIRI

YODGOROV NORMUMIN G'ULOMOVICH

Qarshi davlat texnika universiteti professori, q.x.f.d.

ORCID: 0000-0003-4716-9981

AMIRQULOVA NIGORA BAXRIDDINOVNA

Qarshi davlat texnika universiteti katta o'qituvchisi

ORCID: 0009-0007-1896-7585

Annotatsiya. Ushbu maqolada Qashqadaryo viloyatining och tusli bo'z tuproqlari sharoitida, indigoferaning turli ekish muddatlari va sug'orish tartiblarida ko'chat qalinligi, o'simlik bo'yi, yon shoxlar soni, barg va poyasini ko'k hamda quruq massasiga ta'siri bo'yicha olingan ilmiy ma'lumotlar tahlili keltirilgan.

Kalit so'zlar: tuproq, iqlim, mintaq, indigofera, ekish, muddat, me'yor, sug'orish, ko'chat, agrotehnika.

Аннотация. В данной статье представлен анализ научных данных, полученных в условиях светлых серозёмных почв Кашкадарьинской области, по влиянию различных сроков посева и режимов орошения индигоферы на густоту стояния растений, высоту растений, количество боковых ветвей, а также на урожайность зелёной и сухой массы листьев и надземной части растения.

Ключевые слова: почва, климат, регион, индигофера, посев, срок, норма, орошение, рассада, агротехника.

Abstract. This article presents an analysis of scientific data obtained under the conditions of light sierozem soils of the Kashkadarya region, concerning the effects of different sowing dates and irrigation regimes of indigofera on plant density, plant height, the number of lateral branches, and the yield of green and dry biomass of leaves and the aboveground parts of the plant.

Keywords: soil, climate, region, indigofera, sowing, timing, rate, irrigation, seedling, agrotechnology.

KIRISH

Qishloq xo'jaligi ekinlarini me'yoriy o'sishi va rivojlanishi uni qanday tartib va holatda parvarish qilish agroteknikasiga bog'liqdir [1]. O'simliklarni parvarishlash agroteknikasi elementlaridan biri bu ularni sug'orish muddati, sug'orish davomiyligi hamda sug'orish me'yorlaridir. Sug'orish muddat va me'yorlari esa urug'ni ekish vaqti bilan chambarchas bog'liq jarayondir [2; 3]. Ayniqsa, bu bizning ilmiy tadqiqot ishimizda, ya'ni hali tuproq iqlim sharoitida o'rganilmagan, yangi noan'anaviy ekin turlari bo'lganda va sug'orish tartiblarini ekish muddatlariga bog'liq holda ilmiy tadqiqot ishlari o'tkazilganda mazkur jarayonlar yanada muhim hisoblanadi [4].

TADQIQOT MATERIALLARI VA USLUBLARI

Ilmiy-tadqiqot ishlarida o'simlik namunalarini olish va tahlil qilish, fenologik kuzatishlar hamda biometrik o'lchashlar va suv hisoblarini aniqlashda «Методика Государственного сортоиспытания сельскохозяйственных культур», «Dala tajribalarini o'tkazish uslublari»da olib borildi.

TADQIQOT NATIJALARI

Qashqadaryo viloyatining och tusli bo'z tuproqlari sharoitida o'tkazilgan tadqiqot ishlarida indigoferaning ekish muddatlari va sug'orish tartiblarini o'simlikni ko'chat qalinligi, bo'yining balandligi, yon shoxlar soni, barg hamda poyalarning ko'k va quruq massasiga ta'siri bo'lganligi aniqlandi.

Tadqiqotning dastlabki (2023 yil.) yilida olingan ma'lumotlarga qaraganda, amal davri boshida, yagonadan keyin o'simlikning ko'chat qalinligi variantlar bo'yicha o'rtacha gektariga 200,0 ming tupdan 200,3 ming tupgacha bo'lganligi aniqlandi. O'simlik parvarish qilingan 4,0-4,5 (120-130 kun) oy davomida tajribada o'rganilgan omillar hamda tashqi ta'sirlarning amal davri oxirida, o'simlikni ko'chat qalinligiga ta'siri bo'lganligi kuzatildi. Bunda amal davri oxiriga kelib, ko'chatlar soni variantlar bo'yicha gektariga 5,4 ming donadan 10,6 ming donagacha kamayganligi aniqlandi. Tajribada ko'chatlarning boshqa variantlarga nisbatan saqlanuvchanlik darajasi ekish muddati 10-15.04 bo'lgan variantlarda aniqlandi. Olingan ma'lumotlarga ko'ra, ekish muddati 01-05.04 bo'lgan 1-, 2-, 3-variantlarda ko'chat qalinligi mos ravishda 192,5; 194,7; 190,1 ming/gani tashkil etgan bo'lsa, ekish muddati 20-25.04 bo'lgan 7-, 8-, 9-variantlarda 189,9; 192,4; 189,5 ming/gani, ekish muddati 10-15.04 bo'lgan 4-, 5-, 6-variantlarda esa 194,6; 196,2; 192,8 ming/gani tashkil etdi. Ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, ekish muddati 10-15.04 bo'lganda ekish muddati 01-05.04 ga nisbatan gektariga 1,5-2,2 ming donaga, ekish muddati 20-25.04 ga nisbatan esa 3,3-4,7 ming donaga ko'proq ko'chat saqlab qolinganligi kuzatildi.

Sug'orish tartiblarining ta'siri bo'yicha olingan ma'lumotlarga ko'ra, sug'orishlar sonini me'yordan ortiq bo'lishi o'simlikni ko'chatlar soniga salbiy ta'sir etdi. Olingan ma'lumotlarga ko'ra, ekish muddati 01-05.04 bo'lib, sug'orish tartibi eng yuqori, ChDNSga nisbatan 75-80-70% bo'lgan 3-variantda ko'chatlar soni amal davri oxirida 190,1 ming/gani tashkil etgan bo'lsa, sug'orish tartibi 70-70-60% bo'lgan 2-variantda 194,7 ming/gani, sug'orish tartibi 60-70-60% bo'lgan 1-variantda esa 192,5 ming/gani tashkil etdi. Ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, sug'orishni me'yordan ortiq bo'lishi boshqa sug'orish me'yorlariga nisbatan ko'chat qalinligini gektariga 2,4-4,6 ming tupga kamayishiga olib keladi. Tajribaning qolgan ekish muddatlarida ham shu kabi qonuniyatlar kuzatildi.

Indigofera o'simligidan barg va poya hosili olinishi uchun ham uning asosiy ko'rsatkichlar bo'yining balandligi hamda yon shoxlari miqdori bilan belgilanadi. Mazkur o'simlikning bo'yining balandligi va yon shoxlar soniga ekinni ekish muddatlari va unga bog'liq holda sug'orish tartiblarini ta'siri bo'lganligi aniqlandi.

O'simlikning bo'yini balandligi hamda yon shoxlari miqdori bo'yicha amal davri oxirida olingan ma'lumotlarga ko'ra, tajribada eng baland o'simlik ekish muddati erta, 01-05.04 bo'lgan 1-, 2-, 3-variantlarda aniqlanib, o'simlik bo'yi mos ravishda 108,3; 118,9; 119,2 sm ni, yon shoxlari soni 10,5; 11,4; 11,7 donani tashkil etgan bo'lsa, ekish muddati 10-15.04 bo'lgan 4-, 5-, 6-variantlarda 97,8; 109,7; 110,9 sm va 9,5; 10,9; 11,2 donani, ekish muddati 20-25.04 bo'lgan 7-, 8-, 9-variantlarda esa 85,7; 94,6; 96,3 sm va 9,1; 9,6; 9,9 donani tashkil etdi.

**Ekish muddatlari va sug'orish tartiblarining indigoferaning ko'chat qalinligi, bo'yi, yon shoxlari soni, barg
1-jadval
hamda poyalarning ko'k va quruq massasiga ta'siri (2023 yil)**

Var №	Ekish muddat lari	ChDNSga nisbatan sug'orish oldi tuproq namligi, %	Ko'chat qalinligi, ming tup/ga		1.06		1.07		1.08		Barg va poya hosilini yig'ishdan oldin		Barg va poya hosilini yig'ishdan oldin	
			Mavsum boshida, yaganadan keyin	Mavsum oxirida	O'simlik bo'yi, (sm)	Yon shoxlar soni, (dona)	O'simlik bo'yi, (sm)	Yon shoxi, (dona)	O'simlik bo'yi, (sm)	Yon shoxi, (dona)	O'simlik bo'yi, (sm)	Yon shoxi, (dona)	Barg va poya massasi, g/o's (ko'k xolatda)	Barg va poya massasi, g/o's (quruq xolatda)
1.	01-05.04	60-70-60%	200,2	192,5	15,2	-	28,9	5,1	75,9	8,7	108,3	10,5	237,4	83,4
2.		70-70-60%	200,1	194,7	14,8	-	31,3	5,6	82,6	9,5	118,9	11,4	258,2	90,6
3.		75-80-70%	200,3	190,1	15,0	-	30,7	5,7	83,7	9,7	119,2	11,7	267,6	93,2
4.	10-15.04	60-70-60%	200,0	194,6	11,8	-	21,4	3,2	61,3	6,7	97,8	9,5	247,3	86,6
5.		70-70-60%	200,3	196,2	12,0	-	25,7	3,5	66,8	7,4	109,7	10,9	273,7	95,4
6.		75-80-70%	200,2	192,8	11,7	-	26,4	3,7	67,3	7,8	110,9	11,2	279,5	97,8
7.	20-25.04	60-70-60%	200,1	189,9	6,4	-	15,3	2,6	52,1	6,2	85,7	9,1	244,1	85,3
8.		70-70-60%	200,3	192,4	6,9	-	19,7	2,9	57,3	6,6	94,6	9,6	265,2	92,9
9.		75-80-70%	200,1	189,5	6,7	-	19,3	1,8	58,5	6,8	96,3	9,9	272,6	95,3

Ma'lumotlardan ko'rinib turibdiki, ekish muddati 01-05.04 bo'lganda ekish muddati 10-15.04 ga nisbatan o'simlik bo'yi 8,3 smdan 10,5 smgacha, yon shoxlar soni 0,5 donadan 1,0 donagacha, ekish muddati 20-25.04 bo'lganga nisbatan esa o'simlik bo'yi 22,6 smdan 24,3 smgacha, yon shoxlar soni 1,4 donadan 1,8 donagacha yuqori bo'lganligi aniqlandi.

Sug'orish tartiblarini o'simlik bo'yi balandligi va yon shoxlari bo'yicha olingan ma'lumotlarga ko'ra, barcha ekish muddatlarida sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 70-70-60% va 75-80-70% bo'lgan variantlarda ko'rsatkichlar deyarli bir-biriga yaqin bo'lganligi hamda sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 60-70-60% variantlardan yuqori bo'lganligi kuzatildi. Indigoferani ekish muddati 01-05.04 bo'lib, sug'orish tartibi 70-80-70% va 75-80-70% bo'lgan 2- va 3-variantlarda o'simlik bo'yi 118,9; 119,2 sm ni, yon shoxlari soni 11,4; 11,7 donani tashkil etgan bo'lsa, sug'orish tartibi 60-70-60% bo'lgan 1-variantda ushbu ko'rsatkich 108,3 sm 10,5 donani tashkil etdi.

Demak, sug'orish tartibini ChDNSga nisbatan 70-70-60% va 75-80-70% bo'lishi sug'orish tartibi 60-70-60%ga nisbatan o'simlik bo'yini o'rtacha 10,6-10,9 sm ga, yon shoxlar sonini esa 0,9-1,2 donaga ko'p bo'lishini ta'minlaydi.

Tadqiqotning boshqa ekish muddatlarida ham mazkur qonuniyatlar takrorlandi.

Indigoferani barg va poyalaridan maxsus texnologiyalar asosida asosan tabiiy buyoq olinishini e'tiborga oladigan bo'lsak, uni barg va poya massasi muhim ahamiyatga ega ko'rsatkich hisoblanadi. Shuning uchun har yili tadqiqotni amal davri oxirida bir tup o'simlikdagi barg va poyalarning massasi va quruq massasi hisob kitob qilinib, tahlillar olib borildi.

Ekish muddatlari va ularga bog'liq holda sug'orish tartiblarini bir tup o'simlikning barg va poyaning ho'l va quruq massasi bo'yicha olingan ma'lumotlarga ko'ra, o'simlikda nisbatan ko'p barg va poya massasi ekish muddati 10-15.04 bo'lgan 4-, 5-, 6-variantlarda aniqlanib, bunda barg va poya ning ho'l massasi 247,3; 273,7; 279,5 g/o'sni, quruq massasi 86,6; 95,4; 97,8 g/o'sni tashkil etgan bo'lsa, ekish muddati 01-05.04 bo'lgan 1-, 2-, 3-variantlarda mazkur ko'rsatkichlar 237,4; 258,2; 267,6 g/o's; 83,4; 90,6; 93,6 g/o'sni, ekish muddati 20-25.04 bo'lgan 7-, 8-, 9-variantlarda esa 244,1; 265,2; 272,6 g/o's; 85,3; 92,9; 95,3 g/o'sni tashkil etdi.

Demak, ekish muddati 10-15.04 bo'lganda ekish muddati 01-05.04 ga nisbatan barg va poyalarning ho'l massasi o'rtacha 9,9-15,5 g/o's, quruq massasi 3,2-4,2 kg/o'sgacha, ekish muddati 20-25.04 bo'lganga nisbatan esa 3,2-8,5 g/o's; 1,3-2,5 g/o's. miqdorida ko'p bo'lganligi aniqlandi.

Turli sug'orish tartiblarini ta'siri bo'yicha olingan ma'lumotlarga ko'ra, bunda yuqori sug'orish tartiblarida o'simlikning barg va poya massasini ko'rsatkichlari nisbatan yuqori bo'lganligi aniqlandi. Olingan ma'lumotlarga ko'ra, ekish muddati 10-15.04 bo'lib, sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 70-70-60% bo'lgan variantda barg va poyaning ho'l massasi 273,7; quruq massasi 95,4 g/o'sni tashkil etgan bo'lsa, sug'orish tartibi 75-80-70% bo'lgan variantda ham shunga yaqin ma'lumotlar olinib, bunda mazkur ko'rsatkichlar mos ravishda

279,5; 97,8 g/o's bo'lganligi aniqlandi. Ko'rinib turibdiki, mazkur sug'orishlar tartibi orasidagi farq unchalik katta bo'lmadi. Ammo, sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 60-70-60% bo'lgan variantda esa ushbu ko'rsatkichlar nisbatan past natijani namoyon etib, ho'l holda massa 247,3 g/o'sni, quruq holdagi massa esa 86,6 kg/o'sni tashkil etdi.

Demak, sug'orish tartibini ChDNSga nisbatan 70-70-60% va 75-80-70% bo'lishi sug'orish tartibi 60-70-60% bo'lganga nisbatan barg va poyalarning ho'l massasini mos ravishda 26,3 g/o'sdan 32,2 g/o'sgacha, quruq massasini 8,8 g/o'sdan 11,2 g/o'sgacha yuqori bo'lishini ta'minlaydi.

Shu o'rinda qayd etib o'tish kerakki, garchi o'simlikni bo'yi va yon shoxlari soni dastlabki ekish muddati 01-05.04 da yuqori ko'rsatkichlarni namoyon etgan bo'lsada, 10-15.04 ekish muddatida parvarish qilingan variantlarda o'simlikning barg plastinkalarining yirikligi hamda poyasining biroz qalinligi sababli bir tup o'simlikning ho'l va quruq massalari og'ir bo'ldi. Bundan tashqari, sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 70-70-60% va 75-80-70% bo'lgan variantlarda ko'rsatkichlar deyarli bir-biriga yaqin bo'lganligi sababli sug'orish suvlarini iqtisod qilish nuqtai-nazaridan sug'orish tartibi ChDNSga nisbatan 70-70-60% bo'lgan variantni maqbul deb topdik.

XULOSA

Yuqorida tahlil qilingan ma'lumotlardan qisqacha xulosa qilish mumkinki, sug'orish tartibini ChDNSga nisbatan 70-70-60% bo'lishi sug'orish tartibi 60-70-60% ga nisbatan o'simlik bo'yini o'rtacha 10,6-10,9 smga, yon shoxlar sonini esa 0,9-1,2 donaga ko'p bo'lishini ta'minlaydi. Ekish muddati 10-15.04 bo'lganda o'simlikni barg va poyalar massasi eng yuqori natijani ko'rsatib, ekishni 01-10.04 muddatiga nisbatan barg va poyalarni ho'l holdagi massasi 9,9-15,5 g/o's, quruq massasi 3,2-4,2 g/o's, ekishni 20-25.04 muddatiga nisbatan esa 3,2-8,5 g/o's; 1,3-2,5 g/o's yuqori bo'lishi, shuningdek, sug'orish tartibini ChDNSga nisbatan 70-70-60% bo'lishi sug'orish tartibi 60-70-60% ga nisbatan barg va poya ho'l massasi 26,3-32,2 kg/o's; 8,8-11,2 g/o's gacha og'ir bo'lishini ta'minladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Abduraxmonova U., Muhammadiyev J. Indigofera tinctoria L. o'simligi ildizining kimyoviy tarkibini o'rganish. Science and Scientific Journal, 2021. -B. 63-67.
2. Babaeva Z., Negmatova S. Krotalariya hosil elementlari shakllanishiga bakteriya shtammlarining ta'siri. // Agro ilm 5-son [103] 2024 y. -B. 37-39.
3. Джумаев Ф., Атаева З. Выращивание растения «индигофера Тинсториал» и его рол в повышении плодородия почв в условиях Бухарской области. // Вестник науки и образования. 2021. № 3 (106). Част 2. Москва. - С. 6-10.
4. Urazkeldiev A.B. Qishloq xo'jalik ekinlarini sug'orish usullari va suv tejankor sug'orish texnologiyalari. // Nashriyot uyi "Tasvir" Toshkent. 2021. -B. 47-48.

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjurnal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669225** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №083688

**Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy**